

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hére 60 fill.

Felolós szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ | Egy hére 1 „ 20

Készen a háboru.

Hűséges szövetségesünk, Németország közbelépése.

Kedd – döntő nap. – Oroszország alattomos politikája. – Kegyelem a katonaszökevényeknek.

Anglia munkálkodása a békéért.

Benne vagyunk a hadi állapotban.

Megkezdődött a mozgósítás. A hadügyi vezetés teljes apparátussal dolgozik, még pedig csodás gyorsasággal és katonás pontossággal.

Nagy csoportok verődnek össze a falvaszok előtt. Tanulmányozzák a mozgósítási rendeletekben foglalt intézkedések és parancsok értelmét s lázas izgalom tá az arcokon, mislalt az emberek megérlik, hogy itt a háboru, mely a legsúlyosabb kötelesség teljesítését követeli mindazoktól, akik hadkötelesek vagy néplőkelesek.

Azt a lelkes extázist, mely szombat este az Orlon-kávéház előtt és egész éjjel elragadta a kedélyeket az első pozitív háborus hírekre, mintha ott a zöld és vörös plakátok előtt felváltotta volna az aggodalmak lelket tépő érzése. Meghaló jelenetek is játszódtak le. Asszonyok sirva fordították kezüket. Ki a férjét, ki a fiait, ki a testvérét emlegette. Sok a család kenyéradóját a helyzetnek immáron azzal a megértésével, mely félelemmel tölti el a gyöngébb szíveket.

Mikor kezdődik meg a háboruszkodás; mely pillanatban dördül el az első ágyu, vagy mikor lépik át seregeink a határt és vonulnak be Belgrádba: még nem tudjuk. De már semmi kétség, hogy ez megtörténik. Szerbia abban a pillanatban, hogy a magyar-osztrák monarchia ultimátumára nem kielégítő választ adott: háborura provokálta a monarchiát.

Fegyverzőrejtől már be a legvégőit. Csapatok vonulnak, ágyukat és hadfelszereléseket szállítanak a vasutak. Legyünk készen; készen is vagyunk a háborura.

Akármiilyen borzalmak várnak is ránk, tisztában kell lennünk, tisztában is vagyunk azzal, hogy a nemzeti becsület és országunk érdeke forog kockán. Itt a nagy és

súlyos, de egyúttal nemes kötelességek teljesítésére az ideje és a magyar nemzet megint tanúságot fog tenni az egész világ előtt arról, hogy a monarchia erejének súlypontja csakugyan Magyarországon van s hogy a dinasztia a magyar nemzetben találja meg legerősebb, leghivebb, legmegbizhatóbb támogatóját.

Ugy fogadjuk ezt a most meginduló háborút, mint alkalmat a mi nemzeti igazságaink mellett való újabb tanúságtételre. Nagy, történelmi események várnak ránk, várnak a monarchiára, a dinasztiára, sgg uralkodóinkra. Talán ezek a bekövetkező történelmi események tanúság dolgában erősebbek lesznek, mint voltak az események évszázadokon át és most jobban megértik mindenfelé, de főképp a trón körül, hogy Magyarország ereje, a magyar nemzet annyiszor kipróbált dinasztikus hűsége, lovagias önfeláldozásra való készsége mit jelenthet s micsoda roppant kincset képvisel.

A magunk érdekeinek megvédelmezésére parancsoló kötelességünk mellett a jövőndöbe irányzott reményteljes gondolatunk is ösztönöz arra, hogy becsülettel álljunk helyt a súlyos időkben.

A magyar közvéleményt bizalommal töltheti el az, hogy hadseregünk teljes felkészültségben van minden eshetőségre. Arra is, ha a háboru nem marad a Szerbiával megvívandó harc izoláltsága mellett, hanem európisvá fajul el. Ma még nem lehet kiszámítani azokat az esélyeket, melyek ezt a kérdést eldöntik. Reméljük, hogy az európai hatalmak helyt állnak a mellett a folyton hangoztatott fogadkozás mellett, hogy az általános békére törekednek s azt, hogy mi leszámolunk Szerbiával, nem ragadják meg alkalmul európai konflagráció előidézésére.

Ezen a helyen is hangsúlyozzuk,

hogy a magyar közgazdasági élet összes tényezői összefogtak a végből, hogy gazdasági életünk nagyobb megrázkódásokat ne szenvedjen háboru idején sem s ez kétségtelenül megnyugtató a közvéleményre, mert minden megtörténik a végből, hogy a nemzeti vagyon biztonságban maradjon. Ezen a ponton hát nincsen ok különös aggodalmakra, még kevésbé riogó félelemre.

A mozgósítási rendeletek intézkedéseit fogadják mindenki a polgári és hazafiai kötelesség teljesítésére való felhívásnak. Mindenki, akit illet, tegyen pontosan eleget a katonai rendelkezéseknek, mert ezek elmulasztása súlyos következményekkel jár.

A hadi állapot kivételes rendszabályokat követel. Mindenki tartsa tiszteletben ezeket a kivételes rendszabályokat. Gondoljon mindenki arra, hogy hadi állapotban fokozott szükség van a rendre és a hidegvérrel párosult nyugalomra.

Sok gyásznak és sok fájdalomnak kinjai szakadnak ránk, de nyugodjunk meg sorsunk rendelkezéseiben. Gondoljunk arra, hogy a sors megint próba elé állította nemzetünket s e próba után, ha becsülettel megálljuk, jobb idők hajnalát köszönhejük!

Hűséges szövetségesünk, Németország közbelépése.

Ugyazólván az utolsó órában újabb diplomáciai intervencióra határozta el magát a német birodalom. Illetékes helyen erről a demarcheról egynémely részletet sikerült megindnom. Vasárnap majdnem egyidejűleg megjelent Pétervárott a külügyminisztériumban gróf Pourtalés német nagykövet, Párisban pedig Viviani külügyminiszter helyetteségnél báró Schoer, a német birodalom párisi nagykövete és mind a ketten még egy lépést tettek a béke érdeké-

ben. Utaltak arra, hogy Szerbia tántoríthatatlanul bizik az orosz segítségben, támogatást remél Oroszországtól és csak ebben a várakozásában tökéltette el magát arra a képtelen ellenszegülésre, a melyet az osztrák-magyar monarchia irányában tanúsított.

Ha tehát az orosz birodalom őszintén kívánja a béke főtartását és a vérontás elkerülését, a melynek nyomában Szerbia végső pusztulása járhat, akkor még mielőtt az ellenségeskedés kilörne, nyilatkoztassa ki az orosz birodalom, hogy abban a leszámolásban, amelyre most készül Aszria-Magyarország ellen, föltétlenül semleges marad.

Kedd – döntő nap.

Állítólag báró Schoen és gróf Pourtalés nagykövek arra is utaltak, hogy ha Oroszország ez az ünneplés semlegeségi nyilatkozata meg nem történik, akkor a német birodalom meg fogja tenni kötelességét szövetséges irányában.

Ugy mondják itt, hogy a párisi és a pétervári német nagykövek majdnem határidőt szabtak a neutrálitási nyilatkozat megtételére: a keddi nap déli 12 óráját jelölték meg olyan határidőül, amikor még nem késő, amikor még elejét lehet venni az ellenségeskedések kitörésének, ez lévén az osztrák-magyar monarchiában a mozgósított állapot első napja.

Oroszország alattomos politikája.

Szerbia hűséges pártfogója, — Oroszország, az egész balkáni krízis alatt tanúsított készsű játékát most, hogy a helyzet a legvégső fokig kiélesedett, is folytatja. Mídon minden európai kulturállam azon igyekezett, hogy az ellentéteket elsimítsa, Oroszország ittokban uszította Szerbiát agresszív állásfoglalásra. Még most az utol-

só percekben is minden erejét megfeszítve, ugyszólván belekényeszerli a háboruba. Alattomos uszítását úgy intézi, hogy a monarchia Szerbiában legyen lokalizálva.

Érthető Oroszországnak ez az igyekezte. A nagyhatalmak tisztában vannak vele, hogy ebből a szempontból Oroszország magatartására nézve fontos, vajjon fel van-e készülve maga a háborura és vajjon szövetségese, Franciaország, elérkezettnek tartja-e az időt egy beláthatatlan kimenetelű összehöközés megkezdésére. Oroszország magatartására nagyon jellemző, hogy már híreket terjesztettek a mozgósításról. Ilyen mozgósítók nyugtalanítási célzata nagyon jól ismeretes s miattuk még egyáltalában nincs megköltve — Oroszország jövődó magatartásában.

Maga az orosz sajtó megfélemlős öszintét tárja fel a pillanatnyi helyzetet; felvél azt a kérdést, vajjon elérkezete-e a pillanat egy európai háboruhoz s aztán végül is a szerb kérdés lokalizálását óhajlja.

Kegyelem a katonaszökevényeknek.

A „Budapesti Közöny" mai száma rendkívül kiadásban jelent meg. A hivatalos lap az amnesztiáról kiadott legfelsőbb rendeletet közli. A királyi kegyelem kizárólag katonai vétségekre vonatkozik.

1. Mindazoknak a magyar állampolgároknak, akik a mozgósítási hirdetmény közzététele előtt elkövetett következő bűncselekmények, ugymin: az állításnak vagy felülvizsgálatának elmaradás által való meghiusítása vagy az ujoncállítás elői való szökés vagy a katonai szolgálat kikerülése miatt elítéltek vagy bűnvádi eljárás alá vonattak, — s büntetés, amennyiben a még végrehajtva nincs, illetőleg a további bűnvádi eljárás és a büntetés, valamint a szolgálati kötelezettség meghosszabbítása elengedtetik.

Anglia munkálkodása a békéért.

Grey Angol külügyi államtitkár ma érintkezésebe lépett egy a hármasszóvettség diplomáciájával és hajlandónak nyilatkozott a két hatalmi csoport között meginduló eszmecsere vezetésére.

Ez a nagyjelentőségű lépés a mai nap eseménye. Grey államtitkár 1909 ben nagy ügyességgel és szerencsésen intézte el az annexió okozta bonyodalmat. Lehet, hogy ezáltal is sikerül a vezetése alatt megindított akciónak elhaborítani a világháboru veszedelmét.

Földeladás. Az Ó-szegedi országot mellett levő szilágyi-féle 100 kishold szántóföld kisebb-nagyobb parcellákban természetesen vagy anélkül szabadkészből eladó. Értekezhetni lehet Diósszilágyi Jánossal és dr. Diósszilágyi József ügyvéddel.

50 hold

f ü z e s

betelepítésére felesekét keres
IRITZ NÁNDOR
megyelházzal szemben.

Makó és a háboru.

A bevonulás első napja.

Mikor szombaton este elterjedt a híre, hogy Szerbia nem teljesíti a monarchia jogos kívánságait és tudomást szerzett arról, hogy a monarchia követe elhagyta Belgrádot, mindenki tudta, hogy háboru lesz.

A háboru első híre látszólag felemelő hatással volt csaknem az egész magyar nemzetre és a nemzet érzése országsszerite zajos fűntetésekben nyilvánult meg. Mindenki helyeselte, hogy a monarchia békéjét folyton nyugtalanító Szerbiával egyszer le kell számolni.

A szombat esti fűntetésből Makó város közönségének egy kis csoportja is kivette részét. Föl és alá járkálva a főtéren éltették a háborut. A komolyabb elem akkor sem tudott örülni, így annál kevésbé tudott fűntetni a háboru mellett, mert a háborunak örülni nem lehet, ha bármilyen jogos legyen is az.

A valódi kép azonban csak tegnap, vasárnap reggelre alakult ki. Ekkorra jelent meg a mozgósítási parancs, mely szerint 42 éves korig minden katonaköteles embernek 24, illetve 48 óra alatt be kell vonulnia. A piacon levő emberekben valami különös izgatottság vett erőt. Sok asszony szemében megjelent a fájdalom és az aggódo érzés könnye, mert hisz az egyiknek fiát, másiknak kenyerkereső férjét, harmadiknak szeretett testvérét, rokonát szállította a legnagyobb munka idején harcba a mozgósítási parancs.

A bevonulás már tegnap vette kezdetét. A szomszédos községek behívottjai kocskira ülve Makón keresztül kajítottak Szegedre, hol jelentkezniük kell. Azok, kik 24 óra alatt való jelentkezésre voltak kötelezve, ma utaztak el Makóról. Egy kis részük ezeknek is kocskira hajtott Szegedre. A behívottak zöme azonban vonaton utazott. Már hajnali 4 órakor óriási közönség volt jelen a vasutnál. A bevonuló és hozzátartozó kíséreltől telt meg a pályaudvar. Az első vonat 4 óra 20 perckor vitte el Makóváros kenyerkeresőinek jó részét.

A behívottak fájdalmasan vettek búcsút szeretteiktől. Fei-fel sirt egy-egy asszony, az itt hagyott gyermek, meg-meg rázkódott az elfojtott zokogástól behívott fiában gyamolítottjától megfosztott agastyán. De azoknak, kiknek senkijük sem távozott el, azoknak lelkéből is elszállott a fájdalmas sóhaj, midőn a katonákat szállító vonat kifutott a pályaudvarból.

Rövid idő múlva elűnt a vonat, mikor csak könnyes szemű tábor maradt a pályaudvaron, majd lassan, megszorodott szívvel távoztak onnan.

Majd később ismét hasonló elemekkel telt meg a pályaudvar. Hét órakor másik, 10 óra után ismét másik vonat vitte el a behívottakat, de még a déli és a délutáni vonatokkal is igen sokan vonultak be. Egész nap búcsujáró hely volt a vasut, szomorú búcsujáró hely.

Igy lesz ez holnap is, mert holnap azok vonulnak be, kiknek a mozgósítási parancs szerint 48 óra alatt kell bevonulniok.

A csanádmegyei szerbek hangulata.

Magyarok, de mégis szerbek.

A háborus izgalmak közepette nem érdektelen, ha megismertetjük a csanádmegyei szerbek hangulatát.

Munkatársunk bejárta a csanádi szerb lakóju falvakat és beszégetést folytatott a szerb lakossággal a háborut, valamint az itteni szerbek hangulatát illetőleg, aki a következőkben nyilatkozott:

— Mindannyian helyeseltük, hogy a monarchia szigorú elégtételt követelt Szerbiától a szerajevói merényletekért, melyeknek szálal, mint a nyomozás megállapította, egyenesen Belgrádba, valami Narodna Obrana című egyesülethez vezetnek. Ezt az egyesületet mi is csak névleg ismerjük, soha tagjairól nem hallottunk.

— Ami a jegyzék el nem fogadását illeti, azt természetesen találjuk, mert azt elfogadni abszurdum lett volna. A jegyzék olyan pontokat tartalmaz, melyek Szerbiára nézve sértők, sőt határozottan megalázók. Egy állam sem tűrné el azt, hogy egy másik állam a beügyeibe beavatkozzon.

— Dacára, hogy az elégtételnek ez a formája Szerbiára nézve ilyen súlyosan sértők, Szerbia megadta volna, ha nem ellenzi azt Oroszország, mely állam ezek után, bizonyára segí ségére is lesz, Anyit azonban kijelenthetünk önének, hogy mi mindannyian szívvel-lélekkel magyar érzelműek vagyunk, amit ha arra kerül a sor, be is bizonyítottuk, ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a szerbek viselkedésével nekünk nem bánjanak. Bennünket hozzájuk mégis vonz valami, ha nem is más, mint a származásunk.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 28. kedd. Róm. kath. Ince, Protestáns Győző. Görög orosz július 15. Quirik, Jul. Nap kel 4 óra 32 perckor, nyugszik 7 óra 39 perckor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürögnyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

A „Makói Független Ujság” és a háboru.

A „Makói Független Ujság” szerkesztősége a súlyos napokban való felelőssége súlyos tudatában rendkívül fontos és nehéz munkát végez. Kora reggeltől késő estig változó tömegek tartózkodnak szerkesztőségi irodánk előtt szorongó szívvel várva-lesve a háborus híreket.

Eppen ezért közönségünkre való tekintettel szerkesztőségünk mindennap a kora reggeli óráktól éjtélég állandóan permanenciában (folytonos munkában) a közönség rendelkezésére a szerkesztőségben tartózkodik a esetről-esetre értesíti a közönséget az érkező hírekről akként, hogy a vert értesítéseket szerkesztőségi helyiség utcai táblájára kifüggeszti, ahol mindenki olvashatja.

A szerkesztőségünk által kapott híreknek ily módon való közlése teljesen bevált s a makói közönség már is látja, hogy szerkesz-

tőségünk után az adott körülmények közt lehető minden hírt pontosan és gyorsan kap. Ennek a bizonyítéka, hogy szerkesztőségünk helyisége előtt állandóan óriási tömeg közönség áll és vár.

Sajnos, a telefonbeszélgetés ma még nem lehetséges, mert az ország egész telefonvezetékét a katonai hatóság foglalta le, így csak távirati értesítésekre vagyunk szorítva, amelyek nem lehetnek olyan részletesek, mint amennyit kaphatnánk telefon ujan.

Eppen arra tekintettel, hogy közönségünkkel állandóan ilyen közvetlen érintkezésben állunk, e módszer mellett továbbra is kitarthatunk s rendkívül külön kiadást csakis akkor adunk, hogyha valami rendkívül és e melet egy szerre részletes tudósítást kapunk. Hogy azonban mikor adunk ki rendkívül kiadást, ezt mindenkor egy órával előbb jelezzük szerkesztőségi helyiségünk tábláján.

— A közönség figyelmébe. Háborus időben, mint azt a közönség tudja, a hadvezetés a hidakat katonákkal őrizteti. A makói Maros-hidat is most katonaság őrzi, kik minden áthaladót gondosan megfigyelnek, sőt meg is szólítanak. Ebből az alkalomból figyelmeztetjük a közönséget, hogy a hidat őrző katonák felszólására azonnal álljanak meg, mert aki elfut, azt a katonák lelövi.

— A behívott tartalékosok figyelmébe. A mozgósítás következtében behívott tartalékosok és néplőlelők figyelmeztetnek, hogy bevonulás végeit kedden reggel folyó hó 28 án reggeli fél nyolc órakor az arad csanádi vasut egy külön katonai vonatot indít Szeged felé, tehát már reggeli 7 órát megelőzőleg a vasuti állomáson legyenek s nevéket ott a harmad osztályú váróteremben tartózkodó tisztviselőknél bevonulás előtt jegyeztessek be.

— Verekedés a háboru miatt. Bernát Ferenc makói lakos sem kerülte el, hogy katonának be ne hívják. Efeletti bánatában jól beszélget. Dacára, hogy a korosmák zárva voltak, mégis talált bufelejtő borra. Bor nélkül is puskaporos most a hangulat, hát még ha a szesz nyakasabba teszi a magyart. Bernát sem engedett a negyvennyolcából. Vitakozott társai-val, a többi berukkoló katonákkal a háboru igazáról. Ezen aztán szépen össze is veztek. A nézeteltérés botot adott kezükbe s előre vérrel pecsételték meg a még meg sem indult háborut. Legdühösebb ellenfele Galamb József volt, mivel ököre is mentek. A földön hempergő vitakozóknak hngos lármával segítettek a többiek. Végre is Bernát az ellenfelét úgy tette tönkre, hogy leharapta Galamb József felső ajakát. Kár volt Bernátnak azt az ajkharapó energiát már itthon elpocsékolni, hátha kevés talál éftéie virtus benne maradni akkorra, amikor már nem Galamb Józseffel, hanem valamelyik toprongyos szerbvel lesz szemtől-szembe.

— Anyakönyvi hírek. Házaságra jelentkeztek: Mucsi Mihály Csernák Annával. Elhaltak: Mészáros Etel Erzsébet 5 napos, Lakatos Aranka 2 napos korában.

Hirdetmény.

A makói izraelita közönség pályázatot hirdet a Doss-wity-téren levő, jelenleg Purjesz Ede által birt üzlethelyiség bérletére.

A bérleti időtartam folyó évi november hó elsejétől kezdődő három év.

Zárt ajánlatok a hitközönség jegyzői irodájában augusztus hó 4-ig adandók be.

LEGUJABB.

(Érkezett 11 óra ötven perckor.)

A kormány külön kiáltványt bocsátott ki, melyben felszólítja az országot, hogy a hazza oltárán vért áldozza. Segítségét várja a nem magyar ajkúaknak is. Szomorú volna, — ugymond a proklamáció — ha valamely nemzetiség az igaz útról eltévedne és hosszú időre tönkre tenné sorsát, jövőjét.

Miért nem fogadták el a szerb kormány jegyzékét?

A szerb kormány válaszigyzékét követeléseinkre azért nem fogadtuk el, mert nem volt őszinte hangja, ígéretei csupa fontartások voltak. Nem akarta teljesíteni a monarchia ellenes szerb egyletek felhívásait, ugyszintén azt se engedte, hogy a bűnösök nyomozásában mi is részt vegyünk. Szerbia maga se bizott jegyzéke elfogadásában, mert döntőbíráskodást kért. Jellemző az is, hogy három órával a jegyzék átadása előtt már mozgósította hadseregét.

Az első lövések.

Temeskubin mellett szerb katonák egy dunai hajóról rálöttek csapatainkra. A mi csapataink viszonyozták a tüzelést.

A legvittezebb makói baka.

Kocsival s lóval el a háboruba!

Ki ne ismerné Makón Mózes Mihályt, a csanádpalotai utmenti csárda tulajdonosát.

Nagy katona ő kelme, nem hiába őrmester volt abban az időben, amikor még nem bácsizták derek Mózesunkat.

Nem is csuda, ha a mostani puskaporos hangulat Mihály bátyánkat is feltűzette. Brálliott a város katonai ügyosztályába. Attólé pattogó, rengő lépésekkel, mint egy kiszolgált őrmesternek illik.

Nagyot kiált Mihály bátyánk — már a mint ezt rendszeren szokta — a hivatalnokra, hogy azt a részszilagos mindenét a hétfán-flyvergő szerbjének, az ő heves vére háborura kergeti.

— Maga nem kell már, mert elmúlt 50 éves.

— Nem tesz semmit, önkéntes leszek. Egy öreg ember, olyan mint én, itthon nem maradhat. Ugy is elhívnának, mert az országnak még ma sem termett olyan katonája, mint én voltam. Nyakaskodott aztán Mihály bátyánk, hogy így meg úgy, neki adjanak menellevelet.

Vakarja a fejét a hivatalnok, hogy mit tegyen a kuruckodó katonával.

Végre is kifalálja a mentő okot, hogy lerázza magáról az erős katonát.

Hát ha kocsijával, két szép lovával bevonul, akkor mehet.

Hogyas mennék, paltant fel Mihály bácsi, éjjen a háboru, le a szerbekkel, hiszen ilyen katona, az ország legjobb embere itthon nem maradhat. Micsoda katona vagyok én, kicsi, de erős, mint a bors. Ha nem érem a szerb pofáját, hajolj le, parancsolom neki és úgy verem pofon, mint a két fenekű dobot.

Ilyen katona Mihály bátyánk, ki most már boldog, hogy mehet a háboruba — kocsival s lóval.

Örömben egymás után ülti korcsmáje teit üvegeit, mert nemcsak jó katona Mózes Mihály, hanem ő a legjobb vendége korcsmájának.

A makói pénzintézetek és a háboru

Nem kell megrohanni a bankokat. — A betétek biztos, jó helyen s jó kezekben vannak.

Makó pénzintézetei bármilyen válság között is mindig normális nyugalommal intézték továbbra is ügyeiket. A mostani riasztó háborus hírek sem okoztak semmi zavart a makói pénzintézeteknél. És ez annak tulajdonítható, hogy a város közönsége bizalommal viseltetik a makói pénzintézetek iránt.

Igy megtörtént az, hogy elg akadt olyan aggodó, aki elhelyezett pénzt visszakerete volna. Egy-két félrevezetett falusi ember bejött ugyan s a háborus zavarokra való hivatkozással ki akarta venni megtakarított pénzét a bankból, de az ott nyert megnyugtató felvilágosításra maguk elálltak ettől a szándékuktól.

Tudósítónk ma beszélgetést folytatott több makói pénzintézet igazgatójával, akik mindannyian annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a pénzpiac a szerbiai háboru miatt nem fog nagyobb meg-rázkódást szenvedni.

Lótulajdonosok figyelmébe!

Mikor lesz a lóavatás?

Makó város katonai ügyi osztálya ma következő hirdetményt tette közzé:

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy a már kifüggesztett mozgósítási hirdetmények szerint a városi székhelyen udvarán 1914. évi augusztus hó 3-án reggel 5 órakor kezdetét veendő lóavatáshoz a lótulajdonosok lovaikat, 20 koronától 200 koronáig terjedő pénzbüntetés terhe alatti, pontosan és teljes számban vezeték elő.

A lóavatás bizottság elé költőfő-ken vezetendők elő mindazok a lovak (teherhordó állatok), amelyek 1. az utolsó lóosztályozásnál alkalmasoknak találtaik, 2. eddig még nem osztályoztaik, ha a folyó év január 1-ével a 4 éves kort túlhaladták, betegség miatt, vagy egyéb okoknál fogva az utolsó lóosztályozásnál nem vezetettek elő, vagy az utolsó lóosztályozás óta kerültek a városba.

Az állítási helyre való vezetés alól mentesek: a törvényesen felmentett lovak, továbbá a nem tényleges havidijasok birtokából annyi ló, amennyit ezek saját szolgálatuk elvégzésére ajánlati lapjaik értelmében tartani jogosítva vannak.

A lóavatás augusztus 3-tól augusztus 8-ig szigorúan tart azon sorrendben, melyet a mozgósítási hirdetmény megjelöl.

Ezen sorrend szigorúan betartandó.

Azok a tulajdonosok, kiknek az elővezetés alól törvényesen mentes vagy más okból elő nem vezetendők lovaik vannak és ezen körülményről az utolsó lóbejelentés alkalmával még be nem igazolták, az egyes lovak elővezetését akadályozó tényállásról tanuskodó, vagy a felmentést indokló bizonyítványokat 1914. évi augusztus hó 3. napjának délelőtt 9 óráig a város-házán a katonai ügyosztályban szolgáltatassák be.

Ezek a bizonyítványok két oly városi lakos által állítandók ki, kiknek elővezetendő lovaik vannak.

Makó, 1914. évi július hó 26. GERA, főjegyző.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(515)

75. fejezet.

A rendőrségen.

Ripsz-ropsz módra magukra hányták ruháikat s bundába burkolóztak kihajtatva Nagy Miklós műtermébe.

Olyan szobrokat nem mernék a világ elé állítani, mint a minó alakokat a pezsgőtől kipirult arcu modellek rögtönöztek.

Egyik a fejetejére állított és két lábát a nyakaközé vette.

A másik, mint a csecsemő gyermek, a lába nagy ujját szopogatta, a harmadik a berugott Vénust utánozta, a negyedik légtornász Junót ábrázolta és így tovább, különbnél különb képtelen figurákat, miket csakis agyafutó könnyelműséggel lehet kifalálni.

A művész urak megvoltak elégedve.

Gusztli győzte pánzzel...

A berugott Vénus élőszobrot öltözköztet és fizesekkel ragasztotta fel.

Valóságos diszruhát csinált neki papirpénzből.

Ez a ruha aztán eszébe jutatta Piroskát is, kiknek ruhát ígért és aki vár reá a Gusztli szobájában.

Részegsége dacára maradt még annyi esze, hogy elképzelte Piroskát nyugtalanságát.

(Folyt. köv.)

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb

parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbizottjával a helyszínen.

A KI gyomor-bajban szenved, szédülést, rosszulletet, hányási ingert érez, étvágyhiány, gör-csökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM” gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb savaroknak is elejét veheti.

Kovácsnán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid, járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvoságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppeit meg próbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fájt a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet Önnek.

Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.

Mégegyszer fogadja há lámat a jó Novicumért.

Szeged, 1911. augusztus 24-én.

Tisztelője

Siha József,

hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-gel 6 k 22 fillérért BÉRMENYVE szállit az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy, Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható: Popper Gyula drogériájában

Budapesten kapható: Szabados Ödön „Hunnia” gyógyszerárakban, Erzsébet-körút 56. sz.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?
Válasz: Igyék naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. o o
Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Zeitler Rudof és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőzdejében szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

Értesítés! Az aratási és cséplési idényre a legjobb palinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legmértányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhetők be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SÁMUEL ÖZV

FIGYELEM!

Azt mindenki tudja, hogy gyenge bárány már nem lesz az idén, de ha az egészsége megkívánja és tejjenge husra van szüksége, úgy keresse fel a huspiacon azt a sátor, ahol tejjenge

borjúhust

juh- és sertés-hust kaphat.

Borjúhús . . . 1 kor. 50 fill.

Juh-hús . . . 1 kor. 20 fill.

Sertés-hús . . . K 1:40-1:60.

A fogyasztó közönség szives partfogását kéri tisztelettel:

Baranyi Sándor.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMACRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepelő, májfit, ar- és kérvörösség és mindenféle bőrtisztáltság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor. Ezen piperezerek több kiállításos érmekkel lettek kiállítva.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság”
nyomdájában eladó.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”

Diesel motorok

álló- és fekvő szerkezetben.

Szivógáz

:: és benzinmotorok. ::

Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

keresztfejvezetékekkel.

Gallért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekében kérjen! Jtalanul árajánlatot

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Igyon maga is

KAKUKFŰ KESERŰTÍ
1 NACI ÜVEG 4 KORONA
6 KIS ÜVEG 5 KORONA

Készíti: Rankovszky J. cégnél

A KAKUKFŰ

GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital gyomorbetegségeknél.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Sándor Zsigmond

gyógyszertárban.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen óg kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszert és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: POPPER GYULA drogueriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.